



HOMPEN DEKK & BIL AS  
Skjævelandsvegen 30  
4389 Vikeså

Saksbehandler:  
Elisabeth Time Ellingsen

## Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Hompen Dekk & Bil AS Kontrollnummer: 2023.143.I.SFRO

### Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

*Fra virksomheten:*  
Andre Eide  
Tone Halvorsen

*Fra Statsforvalteren i Rogaland:*  
Elisabeth Time Ellingsen  
Linn Berge Vormedal

### Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Hompen Dekk & Bil AS den 14.09.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket tre avvik og ga to anmerkninger under inspeksjonen.

#### Avvik:

- Virksomheten lagrer ikke- miljøsanert kjøretøy på grusdekke
- Virksomheten håndterer ikke kjølegasser (f-gasser) i tråd med gjeldende regelverk
- Enkelte fraksjoner farlig avfall blir ikke levert årlig i tråd med leveringsplikten

#### Anmerkninger:

- Virksomhetens miljørisikovurdering kan forbedres
- Virksomheten kan forbedre rutiner for miljøsanering av kasserte kjøretøy

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

## Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

26.09.2023	Linn Berge Vormedal	Kirsten Redmond Kristiansen
dato	kontrollør	fagleder forurensing
	Statsforvalteren i Rogaland	

Kopi av rapporten sendes til:

- Bjerkreim kommune

## 1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

### Ansvarlig enhet

<b>Navn:</b> HOMPEN DEKK & BIL AS	
<b>Organisasjonsnr.:</b> 972640115	<b>Eies av:</b> 983156460
<b>Bransjenr. (NACE-kode):</b> 45.320 - Detaljhandel med deler og utstyr til motorvogner, unntatt motorsykler	

### Kontrollert enhet

<b>Navn:</b> Homen Dekk & Bil - bilopphogging	<b>Anleggsnr.:</b> 1114.0003.01
<b>Kommune:</b> Bjerkreim	<b>Fylke:</b> Rogaland
<b>Anleggsaktivitet:</b> Kasserte kjøretøy	
<b>Tillatelse gitt:</b> 24.08.2015	<b>Sist endret:</b>

## 2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår Stasforvalterens landsdekkende tilsynsaksjon for anlegg som behandler kasserte kjøretøy i regi av Miljødirektoratet.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

### Inspeksjonstema

- Miljøsanering
- Forsøpling og forurensing til omgivelsene
- Fast dekke
- Oljeutskiller
- Håndtering av farlig avfall
- Håndtering av fluorholdige kjølegasser
- Avviksbehandling
- Miljøriskovurdering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

### Definisjoner

**Avvik:** Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

**Anmerkning:** Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

**Andre forhold:** Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

### 3. Oppfølging etter inspeksjonen

Hompen Dekk & Bil AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Hompen Dekk & Bil AS innen 20.11.2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) med referanse 2023/10443.

### 4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette **gebyrsats 3** for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 22 500,- i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om sats for kontroll av virksomheter er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

### 5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

### 6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

#### Avvik 1

Virksomheten lagrer ikke-miljøsanert kjøretøy på grusdekke

#### Avvik fra:

Virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven punkt 3.1

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 4 vedlegg 1 punkt 1

#### Kommentarer:

Vedlegg 1 til avfallsforskriften stiller minimumskrav for behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy, hvorav det første punktet stiller krav til «fast, ugjennomtrengelig dekke på passende areal med oppsamlingsløsning eller sandfang og oljeutskiller» for lagring (inkludert midlertidig) av kasserte kjøretøy før behandling.

På kontroll dagen ble mange kjøretøy lagret på grusdekke før behandling (se figur 1). Det var også tydelig tegn til forsøpling av grusdekke, hvor glasskår og plastbiter var innvevd i grusdekket.



Figur 1: Lagring av kjøretøy på øvre og nedre del av tomten. 14.09.23

## Avvik 2

Virksomheten håndterer ikke kjølegasser (f-gasser) i tråd med gjeldende regelverk

### Avvik fra:

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 6a, jf. EU forordning 517/2014 Artikkel 8-3, 3. ledd

### Kommentarer:

Avtappet f-gass kan kun selges til og kjøpes av foretak som har sertifikat eller opplæringsbevis, bedriften skal også ha register over hvem de selger til.

Innsamlet f-gass har tidligere blitt solgt til en ett bilverksted, det vurderes fremtidig salg til en verktøys-bedrift. Bedriften var ikke kjent med om disse kundene har gyldig sertifikat eller opplæringsbevis.

## Avvik 3

Enkelte fraksjoner farlig avfall blir ikke levert årlig i tråd med leveringsplikten

### Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8

**Kommentarer:**

Farlig avfall skal leveres minst en gang hvert år så lenge den totale mengden overstiger 1 kg.

Hompen Dekk & Bil har ikke deklartert spraybokser og pressesaft årlig. Vi minner også på at brannslukningsapparat som fjernes fra kjøretøy skal leveres som farlig avfall.

**7. Anmerkninger**

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

**Anmerkning 1**

Virksomhetens miljørisikovurdering kan forbedres

**Kommentarer:**

I samsvar med tillatelsen og internkontrollforskriften skal det gjennomføres miljørisikoanalyse av virksomheten. Miljørisikoanalysen skal kartlegge farer og problemer med hensyn til ytre miljøforhold, og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Risikovurderingen skal holdes oppdatert, slik at den gjenspeiler risikoen virksomheten til enhver tid representerer, og må tas opp til ny vurdering dersom det oppstår endringer som kan påvirke risikoforholdene.

Virksomheten ettersendte en oppdatert versjon av miljørisikoanalysen i epost datert 15.09.2023. Risikoanalysen tar for seg mange relevante hendelser knyttet til ytre miljø og er datert 18.08.2023.

Det er flere punkter som tar for seg brann, men håndtering av eventuelt slukkevann ved en brann er ikke tatt med i risikovurderingen. Virksomheten har store områder med grus og dette bør spesifiseres grundigere i risikoanalysen mht. lagring og avfall på avveie.

I risikovurderingen er sannsynlighetskategoriene definert, men ikke konsekvenskategoriene. For å definere konsekvens kan man eksempelvis bruke mengde utslipp eller kostnader ved opprydning mm.

Alle hendelsene er vurdert i sannsynlighetskategori 1 «ingen eller få tilfeller», bortsett fra søl av kjemikalier ved tapping under kategori 2 «1-6 tilfeller årlig». Biler som kommer inn på anlegget med farlig avfall er klassifisert i kategori 1, men under befaringen ble det blant annet observert flere brannslukningsapparater som var kommet inn med bilene. Ved å avviksregistrere flere uønskede hendelser knyttet til ytre miljø er det lettere å kvantifisere slike hendelser.

**Anmerkning 2**

Virksomheten kan forbedre rutiner for miljøsanering av kasserte kjøretøy

**Kommentarer:**

Virksomhetens sjekklister for miljøsanering kan med fordel være oppdatert til dagens praksis og minstekravene i avfallsforskriftens vedlegg 1. Vi anbefaler også at slike dokument er datert. Under tilsynet beskrev bedriften at airbag og beltestrammere kan selges, eller at de blir sendt med bilvraket til fragmentering uten å bli nøytralisert.

Virksomheten praktiserer å demontere dekk etter lagring, som kan være tydeligere i prosedyren.

Det var også enkelte punkter i avfallsforskriftens vedlegg 1 punkt 3 til 9 som bedriften bør være oppmerksom på, inkludert komponenter som kan inneholde bly og kadmium.

## 8. Andre forhold

### Prøvetaking av utslippsvann fra oljeutskiller

Bedriften tar analyseprøver av vann fra oljeutskilleren to ganger i året i tråd med tillatelsens punkt 10.1. Bedriften tar prøver av olje i vann. Sist utvidet prøvetaking var i 2019.

Bedriften skal ha ett forhold til eget utslipp og hvilke parametere og prioriterte miljøgifter (ref. tillatelsens vedlegg 1) som blir sluppet ut fra anlegget. Dette bør dokumenteres skriftlig for eksempel som en del av miljørisikovurderingen.

### Utslipp fra rør til bekk

Statsforvalteren mottok 01.08.22 en bekymringsmelding om et utslipp ved Hompen Dekk & Bil i utløpsrør til en nærliggende bekk. Under befaringen fremkom det at det aktuelle betongrøret leder bekken fra østsiden av veien, under veien og ut nedenfor bedriften. Utløpsvannet som det ble referert til i meldingen stammer ikke fra Hompen Dekk & Bil, og det var ikke tegn til forurensing i bekken på kontrolldagen.

### Informasjon om kommende endringer i regelverk som gjelder batteri og kjøretøy

EUs nye batteriforordning ventes gjennomført i Norge i løpet av 2024 og da kommer det nye regler. Blant annet vil det komme krav som må følges før kasserte elbilbatterier kan forberedes til ombruk og selges. Det skal gjøres en "helsesjekk" av batteriet, og ytelse skal dokumenteres.

EUs direktiv om kasserte kjøretøy (ELV), som er innført i kapittel 4 i avfallsforskriften, skal revideres og man kan forvente nye krav som følge av dette om et par år.

### ROS

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) har laget en nyttig veileder om batterier: [Risikovurdering og håndtering av branner i Litium-ion batterier](#)

### Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 tredde avfallsforskriftens kapittel 10a *Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper* i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall for virksomheter og kommunen. Miljødirektoratet har utarbeidet en [veileder](#) til virksomheter om hvordan å følge opp krav til utsortering og materialgjenvinning.

Vi bemerker at bedriften allerede hadde sortering av husholdningslignende plast og matavfall.

## 9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven av 24.08.2015